

### Postup pri manipulácii so zásielkami s nebezpečným materiálom

Otváranie bude vykonávať poverený zamestnanec na stole, kde sa nebudú nachádzať žiadne predmety. Pri otváraní zásielok zamestnanec nemôže jesť ani piť. Zásielku premerá prístrojom DC - 3E-83, uzatvorené a následne aj otvorenú. V miestnosti by nemalo byť počas otvárania zásielok otvorené okno, aby sa predišlo rozvíreniu prípadných prachových častí vo vzduchu. Na zabránenie vdychnutiu nebezpečnej látky vo forme pevných prachových častí rôznej veľkosti je potrebné používať ochranné rúško. Na ochranu horných končatín je potrebné používať ochranné rukavice.

Z dôvodu eliminovania miest kontaminovania a minimalizovania útokov na viaceré pracoviska odporúčame dodržiavanie otváranie obálok alebo iných zásielok výhradne v určenej podateľni. Pri zásielkach, ktoré sa doručujú na meno je nevyhnutné zabezpečiť, aby osoba, ktorej je zásielka doručená alebo takouto osobou splnomocnená oprávnená osoba ju otvárala v určenej podateľni.

V prípade pozitívneho výsledku alebo v prípade, že listová zásielka bude obsahovať informáciu, že sa v nej nachádza nebezpečná látka - rádioaktívna, chemická, biologická bezodkladne zamestnanec vykoná odstup od zásielky. Zloží rukavice a nasadí nové, s ktorými si zloží ochranné rúško, aby zabránil kontaminácii tváre. Použité rukavice aj rúško odkladá na miesto určené nadriadeným v miestnosti predpokladanej kontaminácie. Neodkladne vykonať umytie rúk a tváre pod tečúcou vodou a tekutým mydlom. S podozrivou zásielkou žiadnym spôsobom nemanipuluje a zabezpečuje vyrozumienie nadriadeného a kontaktuje príslušné operačné stredisko PZ. Zabezpečuje, aby sa do miestnosti s podozrivou obálkou nikto nedostal.

Podrobnosti o prijímaní neelektronických zásielok, ich triedení a otváraní upravuje čl. 4 a 5 Nariadenia MV SR o registratúrnom poriadku č. 98/2016.

### Orientačné charakteristické identifikačné znaky materiálu

Podozrivé materiály sa vo väčšine prípadov vyznačujú kombináciou viacerých identifikačných znakov.

- (1) Zásielka
- a) veľa známok na obálke,
  - b) rukou napísaná alebo nesprávne napísaná adresa,
  - c) nesprávne tituly a oslovenie adresáta,
  - d) uvedené tituly, ale žiadne meno a priezvisko,
  - e) gramatické chyby,
  - f) olejové alebo farebné škvrny, podozrivý zápach,
  - g) neuvedená spätočná adresa,
  - h) vyššia hmotnosť listu (balíčka),
  - i) tvarovo nesúmerná alebo nerovná (hrboľatá) obálka,
  - j) vyčnievajúce drôty alebo kovové (napr. hliníkové) fólie,
  - k) veľa zabezpečovacieho materiálu, ako lepiace pásky, nálepky a pod.,
  - l) veľa nápisov a označení, farebne a tvarovo pútavých nálepiek s textom alebo obrázkom,
  - m) tikanie vo vnútri zásielky,
  - n) označenie na obálke ako „dôverné“, „do vlastných rúk“ alebo „osobné“,
  - o) odlišné miesto odoslania na spätnej adrese od miesta odoslania na poštovej pečiatke.
- (2) Materiál (krabica, fľaša, nádoba alebo iný materiál pevného alebo kvapalného skupenstva)
- a) neprírodný tvar a zápach,
  - b) neobvyklý obal z kovového alebo skleneného materiálu,
  - b) výstražné symboly na obale

### Odporúčaná postup pri manipulácii s materiálom

Odporúčaná postup je výpisom z materiálu „Odporúčaná postup pre manipuláciu so zásielkami podozrivými z biologickej kontaminácie“, ktorý bol vypracovaný hlavným hygienikom SR v októbri 2001 ako odozva na situáciu po teroristických útokoch na USA. Predstavuje odporúčané bezpečnostné opatrenia pre všetky skupiny obyvateľstva, a to pre právnické osoby aj fyzické osoby.

1. Netriasť materiálom (zásielkou) a nevyberať zo zvedavosti jej obsah.
2. Vložiť materiál (zásielku) do plastového vrečka alebo nejakého iného vhodného obalu (kontajnera), aby obsah nemohol vytekať.
3. Ak nič je k dispozícii vhodný obal alebo kontajner, materiál (zásielku) zakryť, napríklad oblečením, fóliou, papierom, smetným košom a už neodkrývať.
4. V zamestnaní upozorniť priameho nadriadeného vedúceho zamestnanca a hlásiť prípad na tiesňovú linku 112 alebo miestnej polícii.
5. V domácom prostredí hlásiť prípad na tiesňovú linku 112 alebo miestnej polícii.
6. Pre príslušníkov policajného zboru pripraviť zoznam všetkých osôb, ktoré sa nachádzali v miestnosti alebo časti budovy v čase zistenia podozrivej zásielky, osobitne zoznam priamo kontaktovaných s materiálom.
7. Opustiť miestnosť, zavrieť jej dvere aj časť budovy, aby ďalšie osoby nemohli prísť do kontaktu s podozrivou zásielkou a zabráňovať vo vstupe dovnútra iným osobám.
8. Na dvere miestnosti (časti budovy) pripevniť list papiera s nápisom **POZOR PODOZRIVÝ MATERIÁL (ZÁSIELKA) - NEVSTUPOVAŤ!**
9. Umyť si ruky mydlom alebo saponátom a vlažnou vodou, aby sa materiál nerozšíril na tvár.
10. Poskytnúť príslušníkom policajného zboru horeuvedený zoznam osôb.
11. Neutierať materiál prachovkou alebo iným materiálom, aby sa nezvíril, ale ho okamžite zakryť.

12. V prípade rozsypania alebo rozliatia materiálu zdržať dych, zakryť si bez omeškania dýchacie cesty hustou tkaninou.
13. Vyzliecť kontaminované oblečenie a vložiť ho do plastového vreca, iného obalu alebo kontajnera a odovzdať ho oprávneným osobám prichádzajúcim prípad riešiť.
14. Požiadať niektorú z prítomných osôb, aby kontaminované časti tela izoloval plastovým alebo papierovým materiálom a upevnil ho obviazaním vreckovkou, šatkou, šálom, povrázkom, prípadne samolepiacou páskou.
15. Čo najskôr sa osprechovať mydlom a vlažnou vodou od hlavy nadol, nepoužiť však žiadne iné dezinfekčné prostriedky, najmä nie do očí.
16. Po aktivácii nejakého výbušného zariadenia s tlmeným výbuchom, po obdržaní varovnej informácie o kontaminácii ventilačného systému alebo klimatizácie, prípadne po varovaní rozšírení vypnúť všetky ventilátory alebo klimatizačné jednotky v miestnosti aj v celej budove.